

Význam účetnictví a rozvaha

Uživatelé účetnictví, rozvahové účetnictví
a výkaz rozvahy v praxi

Úvod do účetnictví

Účetnictví představuje ucelený systém sledování, měření a zaznamenávání hospodářské činnosti podniku. Poskytuje věrný a poctivý obraz o finanční situaci.

- **Základní cíl:** Poskytovat spolehlivé podklady pro ekonomické rozhodování.
- **Sledované veličiny:** Majetek, závazky, kapitál, náklady a výnosy.
- **Právní rámec:** V ČR se řídí Zákonem o účetnictví a navazujícími vyhláškami.

Význam účetnictví

Kontrola hospodaření

Umožňuje sledovat náklady, výnosy a celkovou ziskovost podniku v reálném čase.

Důkazní materiál

Slouží jako oficiální a právně závazný podklad vůči státním orgánům, soudu či policii.

Základ pro daně

Poskytuje přesné data pro výpočet daňové povinnosti (daň z příjmů, DPH atd.).

Interní uživatelé účetnictví

Interní uživatelé působí uvnitř podniku a využívají detailní manažerské účetnictví pro každodenní řízení a strategické plánování.

- **Vedení firmy (Management):** Pro operativní rozhodování, tvorbu rozpočtů a kontrolu plnění cílů.
- **Vlastníci / Společníci:** Sledují zhodnocení svých vkladů a výši vyplácených dividend.
- **Zaměstnanci:** Zajímají se o stabilitu firmy, mzdové podmínky a perspektivu zaměstnání.

Externí uživatelé účetnictví

Stát a úřady

Finanční úřady, OSSZ a zdravotní pojišťovny kontrolují správnost odvodů daní a pojistného.

Banky a věřitelé

Posuzují úvěruschopnost podniku, jeho likviditu a schopnost splácet poskytnuté půjčky.

Obchodní partneři

Dodavatelé a odběratelé ověřují finanční spolehlivost firmy před uzavřením smluv.

Funkce účetnictví v ekonomice

Informační funkce

Podává ucelený přehled o majetkové a finanční situaci subjektu všem oprávněným zájemcům.

Kontrolní funkce

Umožňuje ochranu majetku podniku, kontrolu hospodárnosti a dodržování rozpočtové kázně.

Základní účetní výkazy

Účetní závěrka tvoří ucelený soubor výkazů, které podávají informaci o majetkové a finanční situaci.

- **Rozvaha (Balance Sheet):** Přehled o majetku (aktivum) a zdrojích krytí (pasivum).
- **Výkaz zisku a ztráty:** Přehled nákladů, výnosů a hospodářského výsledku.
- **Cash Flow:** Přehled o peněžních tocích.
- **Příloha:** Doplnující vysvětlující informace.

Rozvahové účetnictví

Princip podvojnosti

Každý účetní případ se zaznamenává na minimálně dva účty: na stranu MD a D. Tím je zajištěna rovnováha.

Základní rovnice

Aktiva = Pasiva

Majetek firmy se vždy rovná zdrojům jeho financování (vlastní kapitál + cizí zdroje).

Struktura výkazu rozvahy

AKTIVA (Majetek)	PASIVA (Zdroje krytí)
A. Stálá aktiva (Dlouhodobý majetek – hmotný, nehmotný, finanční)	A. Vlastní kapitál (Základní kapitál, fondy, nerozdělený zisk)
B. Oběžná aktiva (Zásoby, pohledávky, peněžní prostředky)	B. Cizí zdroje (Úvěry, dluhopisy, závazky vůči dodavatelům)

Rozvaha je okamžitým (statickým) snímkem majetkové situace podniku k rozvahovému dni.

Bližší pohled na Aktiva: Stálá aktiva

Nehmotný majetek

Software, licence, ocenitelná práva s dobou použitelnosti delší než 1 rok a nad stanovený limit.

Hmotný majetek

Pozemky, budovy, samostatné movité věci, stroje, zařízení a dopravní prostředky sloužící provozu.

Finanční majetek

Dlouhodobé cenné papíry, podíly v ovládaných osobách a poskytnuté dlouhodobé půjčky.

Bližší pohled na Aktiva: Oběžná aktiva

Oběžná aktiva mění svoji formu v průběhu provozního cyklu podniku a obvykle se obracejí v kratším období než 1 rok.

- **Zásoby:** Materiál, nedokončená výroba, polotovary, výrobky a zboží.
- **Pohledávky:** Krátkodobé nároky vůči odběratelům za dodané zboží a služby.
- **Finanční majetek:** Peníze v pokladně, na bankovních účtech a krátkodobé cenné papíry.

Bližší pohled na Pasiva: Vlastní kapitál

Základní kapitál

Příspěvky vlastníků při založení společnosti, zapsané v obchodním rejstříku.

Vytvořený zisk

Nerozdělený zisk z minulých let a hospodářský výsledek běžného účetního období.

Bližší pohled na Pasiva: Cizí zdroje

Závazky

Dluhy vůči dodavatelům, zaměstnancům na mzdách, institucím sociálního a zdravotního pojištění.

Bankovní úvěry

Přijaté krátkodobé a dlouhodobé úvěry od peněžních ústavů sloužící k financování rozvoje.

Rezervy

Dluhy s neznámou výší nebo časovým rozvrhem, které podnik tvoří k pokrytí budoucích rizik.

Analýza rozvahových položek

Pro hlubší pochopení finančního zdraví firmy se rozvaha podrobuje finanční analýze:

- **Vertikální analýza:** Sleduje strukturu aktiv a pasiv (např. podíl oběžných aktiv na celkovém majetku).
- **Horizontální analýza:** Zkoumá vývoj jednotlivých položek v čase (meziroční nárůsty či poklesy).
- **Ukazatele likvidity:** Ověřují schopnost firmy hradit krátkodobé závazky.

Význam rozvahy pro praxi

Finanční stabilita

Pomáhá včas odhalit předluženost, platební neschopnost nebo nedostatek likvidních prostředků.

Srovnatelnost

Umožňuje sledovat majetkový vývoj podniku v čase a provádět srovnání s konkurencí v oboru.

Podklad pro partnery

Slouží bankám, investorům a dodavatelům k posouzení bonity a důvěryhodnosti podniku.

Právní rámec účetnictví v ČR

Zákon o účetnictví

Zákon č. 563/1991 Sb. stanoví rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na průkaznost a sestavení závěrky.

Prováděcí vyhlášky

Vyhláška č. 500/2002 Sb. pro podnikatele vymezuje uspořádání a označování položek účetních výkazů.

Mezinárodní standardy (IFRS)

Pro konsolidované účetní závěrky vybraných společností a globální trhy platí mezinárodní standardy účetního výkaznictví:

- **Sjednocení pravidel:** Umožňuje snadné srovnání firem napříč různými státy světa.
- **Důraz na reálnou hodnotu:** Často využívá ocenění podle aktuálních tržních podmínek (Fair Value).
- **Transparentnost:** Zvyšuje důvěru zahraničních investorů v účetní výkazy.

Etika a odpovědnost v účetnictví

Věrný a poctivý obraz

Účetní jednotka je povinna vést účetnictví tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví.

Profesní integrita

Zabránění manipulacím s výsledky hospodaření (kreativní účetnictví) je klíčem k důvěryhodnosti ekonomických dat.

Shrnutí prezentace

- **Účetnictví** je základním pilířem řízení a kontroly v každé moderní ekonomické entitě.
- **Uživatelé** z řad managementu, státu i věřitelů spoléhají na ověřená data.
- **Rozvaha** přesně odráží majetek a zdroje jeho financování prostřednictvím rovnice $\text{Aktiva} = \text{Pasiva}$.

Děkuji za pozornost

Prostor pro Vaše dotazy